

Ontegenzeggelijk is Uti vår hage een Zweeds lied, de eerste regel van de tekst verradt al dat het een volkslied moet zijn: "Buiten in onze wei daar groeit de blauwe bes"

Als zoveel Zweedse volksliederen is de muziek in driekwartsmaat en wordt het langzaam gezongen.

Het lied roept, net als Kung Liljekonvalje (nr. 0050), een melancholische sfeer op.

Die sfeer wordt nog versterkt als je het lied hoort wanneer de zang, zoals de traditie is, begeleid wordt door een viool, een accordeon of een sleutelharp (zie foto).

Waarschijnlijk stamt de tekst uit 1600, maar daar is geen absoluut bewijs voor. Zeker is dat het in 1880 voor het eerst uitgegeven werd op het eiland Gotland, het grootste eiland van Zweden voor de Oostzeekust. Het lijkt een beetje op een kinderlied, maar dan wel veel beter dan Klein, Klein Kleutertje. Vooral in de jaren '70 was de volksmuziek "hot" in Zweden. Die populariteit is niet verdwenen want ook in deze tijden is het samen zingen populair in Zweden. Iedere zomer wordt elke dinsdagavond in het Skansen, het aarden verdedigingsfort in Stockholm dat 30 hectare groot is, een samenzang gehouden. Er worden op die avonden door tot wel 25.000 mensen volksliederen, drinkliederen en hymnes gezongen.

De tekstdichter

Ja, dikke pech dus. Het is niet te achterhalen wie dit gedicht geschreven heeft. Ook het in de volksmuziek gespecialiseerde Umeå Akademiska Kör heeft dat nooit kunnen vinden.

Het gedicht bestaat uit vier coupletten waarvan wij nummer 1, 2 en 4 zingen. Het derde couplet is overgeslagen, waarom weet ik ook niet. Wat me ook opviel in onze partituur is dat in de maten 14 en 13 een fout staat:

het woord salvia bestaat niet in het Zweeds en het moet gewoon salvia zijn.

De Componist

De Zweedse componist, dirigent en violist Hugo Alfvén heeft in 1923 voor zijn eigen mannenkoor Orphei Drängar (OD) een arrangement geschreven voor Uti vår hage. Hij overleed op 88-jarige leeftijd in 1960 en heeft dus niet mee kunnen maken dat het

lied na 70 jaar in 1993 door zijn koor werd opgenomen voor de CD "OD sings Alfvén".

Midzomerwacht, Zweedse rapsodie nr. 1, is wellicht zijn bekendste compositie. Luister maar, ik weet zeker dat je de melodie herkent: <https://youtu.be/anwhfpjYbxA>

Tekst en vertaling:

Uti vår hage där växa blå bär.
Kom hjärtans fröjd
Vill du mig någe', så har du mig
här!

Refrein
Kom liljor och aquileja,
Kom rosor och salvia,
Kom ljuva krusmynta, kom
hjärtans fröjd!

2de couplet
Fagra små blommor där bjuda
till dans.
Kom hjärtans fröjd
Vill du så binder jag åt dig en
krans.

Refrein

3de couplet
Kransen den sätter jag sen i ditt
hår,
Kom hjärtans fröjd
Solen den dalar men hoppet
uppgår!

4de couplet
Uti vår hage finns blommor och
bär,
Kom hjärtans fröjd
Men utav alla du kärast mig är!
Refrein

Buiten in onze wei groeit de
blauwe bes, kom hartenvreugd
Wil je me hebben, dan zie je me
hier!

Refrein
Kom lelies en akelei,
kom rozen en salie,
kom zoete kruizemunt, kom
hartenvreugd!

Mooie kleine bloemen daar
nodigen je uit om te dansen
Kom hartenvreugd
Als je wilt maak ik je een
bloemenkrans

Refrein

3de slaan we over
De krans die zet ik op je haar,
Kom hartenvreugd
De zon gaat onder maar de
hoop komt op!

In de partituur het 3^{de}
Buiten in onze wei zijn er
bloemen en bessen,
Kom hartenvreugd
Maar boven alles ben jij me het
dierbaarst!

In het verhaal over Kung Liljekonvalje noemde ik al eens de "The Real Group", een vocale formatie bestaande uit 5 zangers en musici die in gewijzigde samenstellingen al meer dan 30 jaar over de wereld toeren met hun muziek en een best wel imposante discografie hebben.

In 2008 was ik met mijn oude blinde vader in Zweden. Hij was toen net een jaar weduwnaar en we gingen samen op bezoek bij Leonie, de Nederlandse vrouw die jarenlang mijn ouders met van alles in het huishouden en de verzorging bijgestaan heeft. Ze was met een Zweed getrouwd en woont zo'n 200 kilometer boven Stockholm op een schitterende plek in de natuur. Ze heeft een groot huis met een enorm stuk land erom heen maar voor mij is een te stille plek en bovendien liep er ook wel eens een beer langs.....

Op de terugweg hadden we twee dagen Stockholm gepland voor een bezoek aan het Vasamuseum waar blinde mensen onderdelen van die boot mogen betasten. Ook gingen we naar het Muziekhistorisch museum. Daar hebben ze meer dan 6.000 muziekinstrumenten en mijn muzikale vader mocht daar aanraken wat hij wilde. Hij speelde op een hakkebord, wat lastig is als je blind bent en het leek dus nergens op. Voor het eerst in zijn leven kon hij daar op een elektrische gitaar spelen in plaats van op zijn akoestische. Ik had de grootste moeite om hem te laten stoppen en weer mee te krijgen. Dat was een mooie belevenis en het is een fijne herinnering.

Het museum is in 2017 met andere kunstmusea gefuseerd tot het Zweeds Podiumkunsten Museum, de collectie muziekinstrumenten is in tact gebleven.

Dwalend door de stad liepen we voorbij een speciaalzaak met CD's, daar heb ik toen maar eens naar een CD van de Real Group gevraagd. Die hadden ze genoeg en zo kwam aan "Stämning" uit 2002. Stämning betekent stemming. Een CD met 22 Zweedse volksliederen waaronder ongekend mooie vertolkingen van Kung Liljekonvalje en ook, je raadt het al, van Uti vår hage.

Luister maar eens en geniet:

<https://youtu.be/a1Pm5oNSRZs>

John van Halderen, december 2021